

Högskolan i Halmstad
Box 823
301 18 HALMSTAD

Datum 2006-04-03
Dnr 32-2005-0590

Högskolans i Halmstad årsredovisning 2005

Rikskrevisionen har granskat Högskolans i Halmstad (högskolan) årsredovisning, daterad 2006-02-17. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Rikskrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående.

Rikskrevisionen önskar information senast 2006-05-08 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1. Sammanfattning

Rikskrevisionens granskning utmynnar i iakttagelser hänförliga till i huvudsak tre områden. I resultatredovisningen har inte högskolan uppfyllt kraven på ekonomisk återrapportering enligt regleringsbrevet. Vidare har vi funnit resultatpåverkande fel i den finansiella redovisningen orsakade av bristande kvalitetssäkring vid upprättande av bokslut. Slutligen konstaterar vi att högskolan avviker från gällande normering avseende ekonomisk livslängd för vissa anläggningstillgångar utan att detta motiveras.

2. Redovisning av myndighetskapital och ackumulerade överskott

2.1 Felaktig återrapportering enligt regleringsbrev

Enligt det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor¹ ska högskolan redovisa myndighetskapital och kapitalförändring enligt fördefinierade tabeller. Detta återrapporteringskrav hör till årsredovisningens resultatredovisning och syftar till att återrapportera myndighetens ackumulerade överskott i förhållande till totala kostnader. Vidare anges i regleringsbrevet att om det ackumulerade överskottet överstiger 10 procent av verksamhetens totala kostnader ska av redovisningen framgå hur hela det ackumulerade överskottet ska användas samt hur det har uppstått. Förslagen ska redovisas tillsammans med tabellerna.

Högskolan i Halmstad har i sin årsredovisning använt fel tabeller för denna återrapportering och har därmed inte uppfyllt kraven enligt reglerings-

¹ Regeringsbeslut 1:77, U2005/8962/BIA, 2005-12-15, (s. 13 - 14).

brevet. Med rätt redovisning enligt tabell 1 skulle det ackumulerade överskottet enligt vår bedömning uppgå till 11,5 procent av verksamhetens kostnader. Dessutom har högskolan under 2005 redovisat högre kostnader och därmed redovisat ett sämre resultat än vad högskolan i själva verket haft. Med hänsyn taget till detta skulle överskottet vara ännu större.

Redovisningen i tabell 2 innehåller även den felaktigheter. Syftet med tabellen är att redovisa årets samt balanserad kapitalförändring per verksamhetsgren. I tabellen har högskolan felaktigt även redovisat årets resultat i dotterbolaget HHUAB samt saldot från transfereringsverksamheten. Eftersom de enda uppgifter som kan härledas ur redovisningssystemet är årets kapitalförändring per verksamhetsgren går det inte att verifiera det ackumulerade över- eller underskottet. Det måste i stället räknas fram med hjälp av tidigare års årsredovisningar. Återrapporteringen av tabell 2 anser vi därför inte ge en helt rättvisande bild av högskolans överskott fördelat per verksamhetsgren.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar högskolan att utarbeta metoder för att på ett säkrare sätt kunna presentera ackumulerade över- och underskott inom respektive verksamhetsgren samt för de avgifts- respektive bidragsfinansierade delarna av dessa verksamheter. Vidare rekommenderas att en utredning bakåt i tiden görs för att till kommande bokslut kunna verifiera lämnade uppgifter med information från den underliggande redovisningen. Högskolan behöver också lägga mer tid på kvalitetssäkring för att säkerställa att återrapportering redovisas på det sätt som regeringen efterfrågar i regleringsbrevet.

2.2 Felaktig redovisning av överskott i avgiftsfinansierad verksamhet

Högskolor och universitet ska även särredovisa sin avgiftsfinansierade verksamhet enligt tabell ur regleringsbrevet. För den avgiftsfinansierade verksamheten gäller att om det ackumulerade överskottet uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska förslag lämnas till regeringen hur detta överskott ska disponeras.

Högskolan har inte lämnat uppgift om den avgiftsfinansierade verksamhetens överskott beräknat i procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning. Den beräkning som läsaren själv får göra visar att högskolans överskott uppgår till mellan 5,3 och 7 procent, beroende på var i årsredovisningen uppgifter om avgiftsintäkter hämtas. I tabellen för avgiftsfinansierad verksamhet ingår nämligen inte alla intäkter som redovisas i resultaträkningens post Intäkter av avgifter och ersättningar. Ingen förklaring lämnas till detta förhållande, vare sig i not eller i anslutning till tabellen på sidan 50. Bristande överensstämmelse mellan uppgifter i resultatredovisningen och de finansiella delarna bör förklaras i enlighet med ESV:s föreskrifter till 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Inte heller för avgiftsfinansierad verksamhet kan uppgifter om ackumulerat överskott hämtas ur redovisningssystemet, utan bygger på manuella beräkningar i samband med skapandet av årsredovisningen. Enligt uppgift till Riksrevisionen ska högskolan ha kvar överskott från den utbildning som

tidigare såldes till Landstinget avseende vårdstudenter uppgående till ca 1,2 mnkr. Dessa finns inte redovisade i tabellen för den avgiftsfinansierade verksamheten, dock ingår de i högskolans totala myndighetskapital. När hänsyn tas till de nämnda 1,2 mnkr från Landstinget blir överskottet i procent av total omsättning i avgiftsfinansierad verksamhet mellan 14 och 22 procent. Denna uppgift borde ha kommenterats i årsredovisningen. Dessutom ska högskolan lämna förslag till regeringen om hur de avser att använda överskottet.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar att högskolan snarast skriver till regeringen och lämnar förslag om hur hela överskottet ska disponeras samt att högskolan säkerställer att återrapporteringskrav avseende avgiftsfinansierad verksamhet i fortsättningen redovisas fullständigt enligt de krav som regeringen ställer.

2.3 Myndighetskapitalets förändring inte korrekt redovisat

En förklaring till varför myndighetskapitalet redovisats felaktigt kan vara att högskolan valt att använda tabeller avsedda för resultatredovisningen som not till balansposten myndighetskapital. Enligt 7 kap. 1 § FÅB ska posten balanserad kapitalförändring specificeras i not. Noten ska visa hur föregående års, i resultaträkningen redovisade, kapitalförändring har förts om till annan post. Högskolan har inte redovisat detta i not enligt förordningen utan i stället valt att redovisa bl.a. de två tabeller som avser återrapportering enligt regleringsbrev. Tabellerna redovisar annan information än den som behövs för att tyda balanspostens förändring varför årsredovisningen inte uppfyller de krav som ställs på den specifika balansposten.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar högskolan att skilja på finansiell redovisning enligt FÅB och återrapportering av ekonomisk redovisning enligt regleringsbrev då dessa inte efterfrågar samma information.

3. Felaktigt redovisat resultat

3.1 Resultatpåverkande fel

I samband med bokslutet 2005 har högskolan felperiodiserat ett antal transaktioner med resultatpåverkande effekt. I absoluta tal handlar det om 1 958 tkr. Då felen påverkar både intäkt- och kostnadssidan blir resultatpåverkan endast 442 tkr, dvs. årets kapitalförändring borde ha varit -11 767 tkr i stället för redovisade -12 209. Felen har tillkommit av olika skäl, men en gemensam nämnare är bristande rutiner för kvalitetssäkring vid bokslut. Felen redovisas mer utförligt i en revisionspromemoria.

Med anledning av omotiverat kort avskrivningstid för förbättringsutgifter på annans fastighet tillkommer ytterligare resultatpåverkande fel med maximalt 1 350 tkr. Årets kapitalförändring skulle då kunna bli -10 417 tkr, en avvikelse

med 1 792 tkr jämfört med årets redovisade kapitalförändring. Avskrivningstider belyses vidare under avsnitt 3.2.

Rekommendation

Vi rekommenderar högskolan att vid upprättande av bokslut genomföra kontroller av periodavgränsningsposter, förslagsvis genom att använda de bokslutsspecifikationer som upprättas i samband med bokslut. En analys och rimlighetsbedömning av varje post bidrar till att kravet på intern kontroll uppfylls.

3.2 Ekonomisk livslängd för förbättringsutgifter på annans fastighet avviker från gällande normer

Högskolan har under 2005 aktiverat förbättringsutgifter på annans fastighet till ett värde av ca 9 mnkr avseende IQ-huset. Hyresavtalet löper på 20 år med början 2005. Den ekonomiska livslängden för förbättringsutgifter på annans fastighet ska enligt ESV² sättas med utgångspunkt i hyreskontraktets löptid, detta för att avskrivningskostnader ska motsvara den hyreskostnad som utgått om fastighetsägaren själv stått för ny-, till- eller ombyggnad. Högskolan har satt ekonomisk livslängd till fem år, utan att kunna presentera ett tillfredsställande beräkningsunderlag för detta. En avskrivningstid som väsentligt avviker från gällande normer kommer att leda till att högskolan redovisar en felaktig kostnadsbild över tiden.

Rekommendation

Vi rekommenderar högskolan att anpassa sina redovisningsprinciper till den statliga normen som anges i ESV:s handledning för att högskolans kostnader ska redovisas rättvisande över tiden.

Revisionsdirektör Kerstin Gustafsson har beslutat i detta ärende. Revisor Fredrik Hallgren har varit föredragande.

Kerstin Gustafsson

Fredrik Hallgren

Kopia för kännedom:

Utbildnings- och kulturdepartementet

² Redovisning och värdering av fastigheter och vissa förbättringsutgifter (ESV 1999:17).